

Dosarul nr. 3ra-553/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. A.Cucerescu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V.Clima, E.Palanciuc, A.Malîi)

ÎNCHEIERE

15 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Nicolae Craiu
Tamara Chișca-Doneva

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului depus de
Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova,

în cauza de contencios administrativ, la acțiunea depusă de Gheorghe
Morari împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova,
intervenient accesoriu Casa Națională de Asigurări Sociale cu privire la
recunoașterea ilegală a refuzului și obligarea efectuării recalculării vechimii în
muncă,

împotriva deciziei din 23 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin
care a fost respins apelul declarat Ministerul Afacerilor Interne al Republicii
Moldova și a fost menținută hotărârea din 24 august 2018 a Judecătoriei
Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a ț ă :

La 2 februarie 2018, Gheorghe Morari a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova (în
continuare Ministerul Afacerilor Interne), intervenient accesoriu Casa Națională
de Asigurări Sociale (în continuare CNAS) cu privire la recunoașterea ilegală a
refuzului și obligarea efectuării recalculării vechimii în muncă.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul a indicat că a
activat în organele afacerilor interne până la 24 ianuarie 2003, obținând calitatea
de pensionar al MAI.

A menționat că în perioada activității sale în cadrul organelor afacerilor
interne a activat în diferite funcții, inclusiv în perioada 24 iunie 1991 – 21
februarie 1997 și 1 iunie 1999 – 24 ianuarie 2003 a deținut funcția de polițist
pentru pază și escortă a Batalionului Serviciului Separat de escortă al

Inspectoratului de Poliție Chișinău, ceea ce se confirmă prin ordinele anexate la dosar.

Dat fiind faptul că vechimea în muncă i s-a calculat fără avantaje, la 5 ianuarie 2018 a înaintat Ministerului Afacerilor Interne cerere prealabilă, solicitând stabilirea perioadei de activitate din cadrul Batalionului Serviciului Separat de escortă al Inspectoratului de Poliție Chișinău începând cu 24 iunie 1991 până la 21 februarie 1997 și de la 1 iunie 1999 până la 24 ianuarie 2003, ca perioadă de activitate cu avantaj, aplicând coeficientul 2, recalcularea vechimii în serviciu pentru stabilirea pensiei pe linia MAI pentru perioada de timp enunțată, incluzând perioada de activitate cu avantaj.

La 25 ianuarie 2018, prin intermediul oficiului poștal, a recepționat scrisoarea Ministerului Afacerilor Interne nr. 44/10-M-15/18, prin care i s-a refuzat în satisfacerea cererii pe motiv că perioadele de activitate indicate în cererea prealabilă nu pot fi raportate la prevederile hotărârii Guvernului cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilirea și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și sistemului penitenciar nr. 78 din 21 februarie 1994.

În opinia sa, refuzul în recalcularea vechimii în muncă cu avantaje este unul ilegal și neîntemeiat și pasibil de a fi anulat, or, dânsul este în drept de a beneficia și întrunește condițiile pentru calcularea vechimii în muncă cu înlesnirile solicitate, stabilite în pct. 8 a hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr.78 din 21 februarie 1994, cu atât mai mult că pe perioada efectuării serviciului în subdiviziunile menționate a fost supus riscului sănătății și vieții având contact direct cu persoanele contagioase, bolnavi psihici, infectați cu HIV, tuberculoză și alte maladii periculoase și respective a condițiilor nefavorabile de lucru.

Din considerentul că angajatorul urma să-i calculeze însă nu i-a calculat vechimea în muncă cu avantaje a fost depusă prezenta cerere de chemare în judecată.

Gheorghe Morari a solicitat declararea ca fiind ilegală a răspunsului Ministerului Afacerilor Interne cu nr. 44/10-M-15/18 din 25 ianuarie 2018 și obligarea Ministerului Afacerilor Interne să efectueze recalcularea vechimii în muncă luându-se în considerare două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, pentru perioada 24.06.1991-21.02.1997, 01.06.1999-24.01.2003, în calitate de polițist al Batalionului Serviciului Separat de Escortă și Pază al Inspectoratului de Poliție Chișinău.

Prin hotărârea din 24 august 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Morari a fost admisă, fiind recunoscut ca neîntemeiat răspunsul nr. 44/10-M-15/18 din 25 ianuarie 2018 a Ministerului Afacerilor Interne și a fost obligat Ministerul Afacerilor Interne de a-i recalcula lui Gheorghe Morari vechimea în muncă cu avantaje pentru perioada efectuării serviciului în cadrul Batalionului Serviciului Separat de Escortă și Pază al Inspectoratului de Poliție Chișinău, începând cu 24 iunie 1991

până la 21 februarie 1997 și de la 1 iunie 1999 până la 24 ianuarie 2003, calculând două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu.

Prin decizia din 23 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat Ministerul Afacerilor Interne și a fost menținută hotărârea din 24 august 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a hotărî astfel, instanțele de judecată au constatat că pentru perioada efectuării serviciului în cadrul Batalionului Serviciului Separat de Escortă și Pază al Inspectoratului de Poliție Chișinău, începând cu 24 iunie 1991 până la 21 februarie 1997 și de la 1 iunie 1999 până la 24 ianuarie 2003, în privința reclamantului Gheorghe Morari se răsfrâng prevederile pct. 8 a hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, motiv pentru care la caz a fost recunoscut drept ilegal refuzul nr. 44/10-M-15/18 din 25 ianuarie 2018 a Ministerului Afacerilor Interne și dispusă obligarea acestuia de a-i recalcula lui Gheorghe Morari vechimea în muncă cu avantaje pentru perioada efectuării serviciului în cadrul Batalionului Serviciului Separat de Escortă și Pază al Inspectoratului de Poliție Chișinău, începând cu 24 iunie 1991 până la 21 februarie 1997 și de la 1 iunie 1999 până la 24 ianuarie 2003, calculând două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu.

Invocând ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, la 13 martie 2019, Ministerul Afacerilor Interne le-a contestat cu recurs, solicitând admiterea recursului, casarea actelor judecătorești ce constituie obiectul prezentului recurs cu pronunțarea unei hotărâri noi, de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat motivele de drept și de fapt invocate în referința asupra cererii de chemare în judecată și în cererea de apel motivată anexate la dosar, suplimentar invocându-se că instanța de apel arbitrar și nefondat nu a aplicat legea care trebuia a fi aplicată.

La fel, s-a indicat că pentru calcularea vechimii în muncă cu înlesnirile solicitate este necesar ca persoana să întrunească două condiții, și anume, instituția în care persoana își execută serviciul fie ca o subdiviziune a Departamentului Instituțiilor Penitenciare, fie să-și exercite serviciul nemijlocit în închisori, izolatoare de urmărire penală și instituții destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, condiție însă ce nu se atestă la caz. Or, activitatea lui Gheorghe Morari nu cade sub incidența reglementărilor legale invocate, din care considerente nu poate beneficia de calcularea vechimii în muncă cu înlesnirile solicitate.

Plus la aceasta, instanțele judecătorești contrar principiului general de aplicare în timp a legii au aplicat retroactiv prevederile pct. 8 lit. d) a hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994.

Ca urmare, aceste argumente au rămas fără o apreciere juridică, deși urmau a fi verificate și analizate minuțios întru soluționarea corectă a litigiului.

În consecință, instanțele de judecată s-au eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege, de înfăptuire a actului de justiție, au examinat superficial circumstanțele cauzei, nu au intrat în esența litigiului și nu au

apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei, pronunțând hotărâri neîntemeiate de admitere a acțiunii (f.d.91-93).

Prin referința depusă la 11 aprilie 2019, Gheorghe Morari a solicitat declararea recursului depus de Ministerul Afacerilor Interne ca inadmisibil.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 1 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate reiese că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului prin prisma prevederilor art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 23 ianuarie 2019 (f.d.76). Astfel, recursul declarat la 13 martie 2019 (f.d.91) este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Ministerul Afacerilor Interne în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care

erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Ministerul Afacerilor Interne nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Ministerul Afacerilor Interne.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Nicolae Craiu

Tamara Chișca-Doneva